

Projekt

Uchwała Nr
Rady Powiatu w Pleszewie
z dnia

NR. 0006. 5. 2024

w sprawie: **uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Pleszewskim na lata 2024-2030.**

Na podstawie art.4 ust.1 pkt 1-4 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 107) w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.Dz.U.2021r., poz.1249, ze zm.)

Rada Powiatu w Pleszewie uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Pleszewskim na lata 2024-2030, który stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XXVIII/214/2022 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 30 marca 2022r. ustanawiająca Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pleszewskim na lata 2022 -2024.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marian Szlamburski

Radca Prawny

Pz 298/95

(Radca Prawny)

DYREKTOR

Grażyna Kuczmarek
(Dyrektor PCPR)

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Pleszewskim na lata 2024-2030.

Opracowanie i przyjęcie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Pleszewskim na lata 2024-2030 wynika z art. 6 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.Dz.U.2021r., poz.1249 ze zm)

Niniejsza ustawa określa zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i przedstawia możliwości działania wobec osób doznających przemocy domowej oraz oddziaływania na osoby stosujące tą przemoc.

Zgodnie z art. 6 wyżej wymienionej ustawy na powiecie spoczywa obowiązek tworzenia powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej między innymi poprzez opracowanie i realizację powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Dokument stanowiący załącznik do ww. projektu uchwały określa wachlarz działań, których celem będzie zmniejszenie skali przemocy domowej oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, który angażować będzie służby, instytucje i organizacje na terenie powiatu pleszewskiego.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

DYREKTOR

Grażyna Kaczmarek

(Dyrektor PCPR)

SEKRETARZ POWIATU
PLESZEWSKIEGO

Urszula Balicka

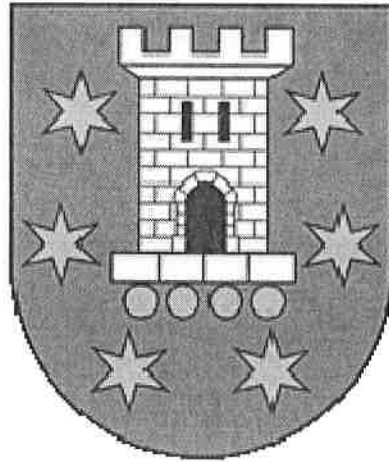
(Sekretarz Powiatu)

STAROSTA

Maciej Wasielewski

Starosta Pleszewski

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr
Rady Powiatu w Pleszewie
z dnia

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE PLESZEWSKIM
NA LATA 2024-2030**

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030

SPIS TREŚCI

	WSTĘP	3
I.	PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ	4
II.	PRAWO WOBEC PRZEMOCY DOMOWEJ.....	10
III.	ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POLSCE I W POWIECIE PLESZEWSKIM	15
IV.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	27
V.	MIEJSCE I CZAS REALIZACJI	28
VI.	ADRESACI PROGRAMU.....	28
VII.	CELE PROGRAMU.....	28
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU	34
IX.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	35
X.	MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	35
XI.	PODSUMOWANIE	36
XII.	WYKAZ INSTYTUCJI.....	37

WSTĘP

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej należy do zadań gminy i powiatu na zasadach określonych m. in. w przepisach Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.). Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest zadaniem własnym powiatu wynikającym z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535, 1606.)

Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy. Cel ten będzie realizowany poprzez cele operacyjne: zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej oraz bardziej efektywne interweniowanie i oddziaływanie korekcyjne na osoby stosujące przemoc domową, a także zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej i podnoszenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz w podejmowaniu właściwych działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Biorąc jako podstawę Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 zaplanowane działania będą miały charakter:

- uprzedzający: diagnozowanie, informowanie, edukacja, profilaktyka
- interwencyjny: opieka i terapia,
- wspierający: poradnictwo, terapia i inne,
- korekcyjno-edukacyjny i będą obejmowały następujące sfery
- prewencja,
- prawo,
- zdrowie,
- edukacja,
- praca socjalna

Program wskazuje założenia i adresatów działań, czas i miejsce realizacji, wymienia wskaźniki ewaluacji, realizatorów, przewidywane efekty i źródła finansowania. Zawiera również podstawy teoretyczne zjawiska przemocy domowej, przepisy prawne i uzyskane informacje o rozmiarach przemocy domowej na terenie kraju i powiatu.

I. PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. DEFINICJA PRZEMOCY DOMOWEJ

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289) stanowi, że przemoc domową należy rozumieć, jako „**jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej,**

w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Cechy charakterystyczne przemocy domowej:

- a) **jest intencjonalna** – przemoc domowa jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby doznającej przemocy domowej,
- b) **siły są nierówne** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; osoba stosująca przemoc domową jest silniejsza, osoba doznająca przemocy domowej słabsza,
- c) **narusza prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc domową wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa osoby doznającej przemocy domowej (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- d) **powoduje cierpienie i ból** – osoba stosująca przemoc domową naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy domowej na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że osoba ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2. RODZAJE PRZEMOCY

W zależności od występujących zachowań osoby stosującej przemoc domową wyodrębnia się rodzaje przemocy: fizyczną, seksualną, psychiczną (emocjonalną), ekonomiczną i zaniedbanie. Każda z nich może przybierać różne formy.

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Opisując przemoc fizyczną, uwzględnia się nie tylko jej formy, ale także skutki w postaci uszkodzenia ciała oraz wskazań do konsultacji (np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy itp.)

Przemoc psychiczna objawia się przymusem, groźbami, zastraszaniem, emocjonalnym wykorzystywaniem, np. wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie groźb, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, wykształcenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia. Ma ona na celu pozbawienie osoby doznającej przemocy domowej zaufania do siebie, obniżenie poczucia własnej wartości i swoich kompetencji w różnych obszarach jej życia.

Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej gdy ta osoba nie jest w pełni tego świadoma jak również bez pytania jej o zgodę lub w sytuacji, gdy się obawia takiego kontaktu. Przymus polegać może na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły (np. wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, a także wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, itp.)

Przemoc ekonomiczna to zachowania mające na celu kontrolę zdolności partnerki/a do nabywania, utrzymywania i korzystania z zasobów ekonomicznych. Zachowania te zagrażają ekonomicznemu bezpieczeństwu i niezależności tych osób. Osoba stosująca przemoc ekonomiczną używa pieniędzy lub innych wartości materialnych w celu zaspokojenia swojej potrzeby władzy i kontroli. W ten sposób podporządkowuje sobie partnerkę lub partnera.

Zaniedbanie to niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych, najczęściej tę formę przemocy stosują dorośli wobec dzieci, wyraża się też często w emocjonalnym odrzuceniu dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami itp., ale również wobec osób starszych, chorych i z niepełnosprawnością.

Osoby doznające przemocy domowej rzadko kiedy doświadczają tylko jednego rodzaju przemocy. Zawsze przemoc seksualnej, fizycznej i ekonomicznej towarzyszy przemoc psychiczna. Przemoc domowa najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeśli ktoś raz zastosował przemoc domową wobec swojej najbliższej osoby może zastosować ją ponownie.

3. MECHANIZMY PRZEMOCY

Za używanie przemocy domowej odpowiedzialna jest zawsze osoba stosująca przemoc domową, społeczeństwo często dziwi się dlaczego osoba doznająca przemocy domowej nie opuszcza swojego oprawcy, że mimo szkód które ponosi osobiście, a niejednokrotnie również dzieci, trwa w zaburzonym układzie rodzinnym. W dużej mierze za taki układ rzeczywistości odpowiedzialne są mechanizmy przemocy domowej. Nie ma osoby odpornej na przemoc domową i jej mechanizmy. Każdego człowieka można zniewolić - to tylko kwestia metod i czasu.

Jednym z mechanizmów jest cykl przemocy, którego 3 fazy występują po sobie:

1. Faza narastania napięcia

W fazie pierwszej narasta napięcie i agresywność osoby stosującej przemoc domową. Każdy drobiazg wywołuje jego irytację, za byle co robi awanturę, zaczyna więcej spożywać alkoholu, prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Osoba doznająca przemocy domowej stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie. Uspokaja go, spełnia jego zachcianki, przeprosza, nadskakuje mu lub unika. Chce poprawić mu humor uczynić go szczęśliwym, powstrzymać go przed wyrządzeniem krzywdy. Zdarza się, że u niektórych osób dotkniętych przemocą domową w tej fazie pojawia się wiele dolegliwości psychosomatycznych (*brak wyjaśnienia fizycznej przyczyny dolegliwości, w których tym przypadłości są problemy psychologiczne*) takich jak ból żołądka, głowy, bezsenność, zaburzenia w rytmie oddychania, ból w klatce piersiowej, utrata apetytu. Inne stają się apatyczne, przygnębione lub odwrotnie bardzo nerwowe, spięte, niespokojne. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia. Często jest tak, że mimo wielu różnych starań osoba stosująca przemoc domową nie jest w pełni zadowolona z tego, co robi partner/ka. Osoba, która stara się za wszelką cenę odgadnąć myśli i zachcianki partnera traci wiele czasu i energii wewnętrznej, jej potrzeby przestają się liczyć. Czasem zdarza się, że osoby doznające przemocy domowej wywołują same w pewnym momencie kłótnie po to, żeby „mieć to wszystko już za sobą”. Osoba doznająca przemocy domowej nie ponosi odpowiedzialności za to, że partner stosuje przemoc domową. Odpowiedzialność za swoje zachowanie ponosi zawsze osoba, która się go dopuszcza.

2. Faza ostrej przemocy

W tej fazie z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem, kopaniem, szarpaniem, popychaniem, grożeniem bronią, duszeniem itp. Można zaobserwować również silne natężenie agresji psychicznej. Osoba dotknięta przemocą domową ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić partnera i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi: przeprosza, stara się uspokoić partnera, jest miła/y, uprzejma/y czy też biernie się poddaje stosowanej przemocy domowej, nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego/jej złość, frustracja narastają coraz bardziej. Po zakończeniu wybuchu przemocy domowej partner/ka

często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona/y. Skutki użytej przemocy domowej mogą być różne, te fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy domowej może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

3. Faza miodowego miesiąca

W momencie, kiedy osoba stosująca przemoc domową wyładowała już swoje emocje i wie, że przekroczyła różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać partnerkę/partnera za to co zrobiła, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że „to” już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie co się z nim/nią stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania. W tej fazie osoba stosująca przemoc domową zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Może przynosić kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc domowa nigdy nie miała miejsca. Dbą o osobę doznającą przemocy domowej, spędza z nią czas i utrzymuje np. satysfakcjonujące kontakty seksualne. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. Dzięki takiemu zachowaniu partner/ka zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany/a zmienił/a się i naprawdę niedawny akt przemocy domowej był tylko incydentem. Spełniają się marzenia o cudownej miłości, odczuwalna jest bliskość i zespolenie z partnerem. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Jeśli wcześniej osoba dotknięta przemocą domową weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawa rozwodowa itp.) w tej fazie może się wycofać z tych działań, wierząc, że sytuacja wróciła do normy i przemoc domowa już nie powróci. Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia. Ta faza cyklu przemocy domowej ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że osoba stosująca przemoc domową zmieni się. Łatwo pod wpływem tego co dzieje się w tej fazie, zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów. Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc domowa w następnym cyklu często bywa jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy domowej. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy. Osoba doznająca przemocy domowej pomimo powtarzających się faz pozostaje w związku.

Kolejny mechanizm to „**zjawisko prania mózgu**”, które często pojawia się w toksycznych relacjach rodzinnych. Osoba manipulująca członkiem rodziny doprowadza go do takiego stanu, że ten, zanim cokolwiek pomyśli lub zrobi, powie najpierw zastanowi się nad opinią osoby stosującej przemoc domową na ten temat. Nie uczyni nic co by mogło być niezgodną z wolą osoby stosującej przemoc domową. Nie

przeciwstawi się żadnym gestem czy słowem swojemu partnerowi, zaczyna funkcjonować tak, jak życzy sobie osoba stosująca przemoc domową.

Syndrom wyuczonej bezradności to mechanizm pojawiający się na bazie doświadczenia. Osoba krzywdzona w wyniku powtarzających się aktów przemocy domowej i nieskutecznych sposobów radzenia sobie, a także nie otrzymywania wsparcia, zrozumienia i pomocy z zewnątrz, nabiera przekonania, że nic nie zmieni jej sytuacji. Traci motywację energię do działania, biernie znosi swój los, a na próby wskazania co mogłaby zrobić reaguje zniechęceniem.

Proces wiktylizacji każda osoba wchodząca w związek, tworząca swoją rodzinę ma jakieś wyobrażenia na temat wzajemnych relacji i tego jakby chciała aby ten związek wyglądał. Przemoc domowa niszczy i rujnuje te wyobrażenia. Osoba doznająca przemocy domowej w poczuciu rozpacz, chaosu szuka pomocy, zwraca się do bliskich lub do instytucji pomagających, ale niestety spotyka się z bardzo krzywdzącą reakcją – niedowierzaniem, bagatelizowaniem, podważaniem tego co mówi i obwinianiem. W wyniku czego dochodzi do wtórnej wiktylizacji i wtórnego zranienia. Przestaje ona szukać wsparcia, nabiera przekonania, że widocznie coś z nią jest nie tak, że widocznie sobie na to zastrzyła i partner ma racje kiedy mówi że powinna się leczyć, że jest chora psychicznie.

Syndrom sztokholmski to mechanizm, który opiera się na wdzięczności dla osoby stosującej przemoc domową za dobre chwile, za drobne przywileje, dni dobroci, za to, że jest lepiej, za „miodowe miesiące”, że nie bije, nie wyzywa itp.

4.KONSEKWENCJE DOŚWIADCZANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa jest zjawiskiem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody dla zdrowia psychicznego i fizycznego, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym jako konsekwencje przemocy domowej doznawanej w dzieciństwie.

Konsekwencje doświadczania przemocy domowej przez osoby dorosłe

U osób doznających długotrwałej przemocy domowej uwidaczniają się problemy somatyczne i emocjonalne. Nie sposób wymienić ich dokładnie i szczegółowo lecz najczęstszych objawów należą :

- obrażenia ciała,
- choroby somatyczne związane ze stresem (bóle głowy, żołądka, pleców lub stawach oraz inne dolegliwości),
- przygnębienie, smutek, obojętność, niepokój,
- ogólne złe samopoczucie
- zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

- kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne,
- niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji, zmienność nastrojów, decyzji,
- chroniczny i ostry lęk
- nieufność, poczucie zagrożenia,
- niska samoocena,
- kłopoty z koncentracją,
- epizody depresyjne i depresja
- zwiększone spożycie środków psychoaktywnych,
- uzależnienie od substancji psychoaktywnych w tym często od alkoholu
- myśli i próby samobójcze
- osłabienie zdrowia fizycznego, którego źródłem jest osłabiony układ immunologiczny

ZABURZENIE W KREOWANIU SWOICH PRZEKONAŃ	ZABURZENIA EMOCJI	ZABURZENIA ZACHOWANIA	PROBLEMY W REAKCJACH SPOŁECZNYCH	PROBLEMY W NAUCE
Kim jestem? Co czuję? Jaki jest świat?	Obniżenie nastroju Emocjonalna labilność, drażliwość Nasilony lęk Nasilona złość	Zachowania agresywne Niedostosowanie społeczne	Konflikty Wycofanie	Zaburzenia uwagi Niskie osiągnięcia

Konsekwencje doznawania przemocy domowej przez dzieci i młodzież

Młoda osoba doświadczająca przemocy domowej może myśleć o sobie i o otaczającym go świecie w następujący sposób:

- jestem nic niewarta, jestem do niczego
- to jest moja wina
- gdyby bardziej się postarał/a to nigdy by się to nie stało
- wszyscy chcą ją skrzywdzić
- zasłużyła sobie na to;
- i tak sobie nie poradzi, więc nie będzie nawet próbowała szukać pomocy;
- jest beznadziejna;
- musi zachować to dla siebie, nikt nie może się o tym dowiedzieć;
- nikt jej nie pomoże;

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

- to co się dzieje, to normalna sytuacja (nie widzi, że jest osobą doznającą przemocy)
- inni dorośli też mogą ją skrzywdzić itp

Młoda osoba doświadczająca przemocy psychicznej lub fizycznej może zachowywać się w następujący sposób:

- może unikać kontaktu fizycznego;
- stale mieć napięte ciało (jest przygotowana do obrony);
- mieć dolegliwości fizyczne, np. bóle brzucha, bóle głowy,
- bezsenność; mieć trudności z koncentracją uwagi, być rozproszona;
- bywać agresywna w stosunku do innych osób;
- okaleczać się;
- uciekać z domu; wagarować;
- sięgać po używki
- nie nawiązywać nowych znajomości;
- unikać kontaktu lub zmniejszać do minimum kontakty z innymi osobami;
- być nieufna
- stosować przemoc domową w przyszłości;
- starać się być niedostrzegana, trzymać się na uboczu grupy itp. (tzw. ciche dziecko)
- myśli samobójcze
- próby samobójcze

Młodzież i dzieci doświadczające przemocy mogą czuć:

- bezradność
- silny lęk, zagrożenie;
- wstyd;
- czuć osamotnienie; smutek; przygnębienie;
- mieć poczucie winy;
- odczuwać złość do siebie, do innych, do osoby stosującej przemoc domową;
- mieć poczucie odrzucenia;
- mieć sprzeczne uczucia do osoby/osób stosujących przemoc domową;
- mieć poczucie zagubienia;

Konsekwencje przemocy domowej ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dorasta lub w jego dorosłym życiu. Odroczone skutki przemocy domowej objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego.

II. PRAWO WOBEC PRZEMOCY DOMOWEJ

1. KORELACJA Z PRAWEM KRAJOWYM ORAZ REGIONALNYM

Najważniejszym aktem prawnym w polskim ustawodawstwie jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn zm.), która gwarantuje osobom, w tym dzieciom, ochronę przed wszystkimi rodzajami przemocy domowej.

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Art. 40 Konstytucji stanowi, że „nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych”. Następny - „każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47). „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo szczególnej pomocy ze strony władz publicznych” (art. 71, pkt 1). „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych. W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka. Ustawa określa kompetencje i sposób powoływania Rzecznika obowiązanego do wystuchania Praw Dziecka” (art. 72).

Program będzie realizowany w oparciu o następujące krajowe akty prawne:

- ❖ Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 ze zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17),
- ❖ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37),
- ❖ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 127 z późn. zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.)
- ❖ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.Dz.U. z 2021 r. poz.1249 ze zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz.901z późn. zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145),
- ❖ Ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz.1266 z późn. zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 725),
- ❖ Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023r. poz. 2151),
- ❖ Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700 z późn. zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939ze zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn.zm.)
- ❖ Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

- ❖ Ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914),
- ❖ Ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722),
- ❖ Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
- ❖ Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107),
- ❖ Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2094 z późn. zmianami).
- ❖ Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).
- ❖ Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.).

Program skorelowany jest z ogólnokrajowymi i lokalnymi programami :

- *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego*
- *Powiatowym Programem Zapobiegania Przeszypczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego*
- *Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej*

Art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zadania przeciwdziałania przemocy domowej realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej
2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową
3. zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia
4. zapewnienie osobom doznających przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

1. tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej
2. opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową
3. opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

4. Wydanie zaświadczeń o zgłoszeniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach, o których mowa w pkt.2 i 3 oraz ich ukończeniu

Znaczącym i podstawowym elementem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest procedura „Niebieskiej Karty”, która została opracowana przez Komendę Główną Policji oraz Komendę Stołeczną Policji przy współpracy Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wprowadzona do praktyki działania policji w 1998 r. Od 2004 roku obowiązuje także w pomocy społecznej. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870), określa metody i formy wykonywania zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Jej głównym celem jest rozpoznawanie przemocy domowej i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Co ważne, założenie Niebieskiej Karty nie jest równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Nie stanowi też podstawy do wszczęcia postępowania karnego, ale w przypadku, gdy osoba doznająca przemocy domowej zdecyduje się złożyć zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, może ona zostać wykorzystana jako dowód procesowy. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" Dz. U. poz1870. wprowadziło do procedury cztery rodzaje kart: A, B, C i D.

- **Niebieska Karta A** – jest wypełniana przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że w rodzinie występuje przemoc domowa lub zgłoszenie stosowania przemocy domowej przez świadka. Jej wypełnienie oznacza, że procedura mająca na celu przeciwdziałanie przemocy domowej została wszczęta. Niebieska Karta A zawiera dane osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej, dane osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, ich adresy zamieszkania, formę przemocy domowej w danej rodzinie, dane świadków przemocy domowej.

- **Niebieska Karta B** – jest to pisemna informacja, którą przekazuje się podczas spisania Niebieskiej Karty A osobie doznającej przemocy domowej. Druk zawiera pouczenie o tym, czym jest przemoc domowa, kto może być osobą doznającą przemocy domowej, jakie istnieją formy przemocy domowej, a także, jakie są obowiązki policjanta w sytuacji stania się świadkiem przemocy domowej oraz obowiązki prokuratora. Przekazują się również informacje o miejscach, w których osoba doznająca przemocy domowej może szukać pomocy.

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

- **Niebieska Karta C** – druk wypełniają członkowie grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny. Jeżeli osoba doznająca przemocy domowej nie zgłosiła się pomimo zaproszenia, kartę wypełnia się w innych okolicznościach podczas kontaktu z tą osobą. Wypełniony druk zawiera dane osoby doznającej przemocy domowej i stosującej przemoc domową, opis sytuacji rodzinnej, zawodowej, ekonomicznej, mieszkaniowej, zdrowotnej, sytuację dzieci. Podejmowany jest indywidualny plan pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej – działania jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia. Osoba pokrzywdzona może podjąć pewne zobowiązania w odniesieniu do sytuacji, w jakiej się znajduje. Podjęta zostaje decyzja o częstotliwości okresowej oceny sytuacji rodziny. Druk kończy się weryfikacją indywidualnego planu pomocy i podpisany jest przez pracownika socjalnego członka grupy diagnostyczno-pomocowej.

- **Niebieska Karta D** – druk wypełniają członkowie grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny. Jeżeli osoba stosująca przemoc domową nie zgłosiła się pomimo wezwania, kartę wypełnia się w innych okolicznościach podczas kontaktu z tą osobą. Wypełniony druk zawiera dane osoby stosującej przemoc domową, formy stosowanej przemocy domowej, informacje o świadkach przemocy domowej, dane na temat karalności tej osoby, czy jej ewentualnych uzależnień, informacje na temat leczenia odwykowego, problemów z prawem, a także historię jej zobowiązań. Zaznacza się działania względem osoby stosującej przemoc domową i częstotliwość okresowej oceny jej sytuacji. Kartę podpisuje funkcjonariusz Policji będący członkiem grupy diagnostyczno - pomocowej.

Następnie gminny zespół interdyscyplinarny lub grupa diagnostyczno-pomocowa w danej gminie diagnozują zgłoszony przypadek i przygotowują plan pomocy rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty” kończy się w momencie zrealizowania strategii i wyeliminowania problemu przemocy domowej.

4. PODSTAWOWE KONSEKWENCJE KARNE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim m. in.:

- z art. 207 § 1 Kodeksu karnego – znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

stan psychiczny lub fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 ścigane z urzędu;

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

-z art. 191 § 1 Kodeksu karnego – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu);

z art. 197 § 1 Kodeksu karnego – kto przemocą lub groźbą bezprawną lub postępowaniem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)

- z art. 209 § 1 Kodeksu karnego – kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tej zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

- **Ustawa z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r. poz.289).** - nowe uprawnienia dla Policji i Żandarmerii Wojskowej w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia ewentualnie tymczasowego aresztowania.

III. ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POLSCE I W POWIECIE PLESZEWSKIM

1. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POLSKI

Problem przemocy domowej należy do tych tematów, o których ciężko się rozmawia. Osoby doświadczające przemocy domowej bardzo często oszukują się, że nic złego się nie dzieje, że kłótnie i konflikty zdarzają się w każdej rodzinie, wstydzą się przyznać, że problem już dawno wymknął się spod kontroli. Mimo wielu kampanii społecznych, debat i dyskusji na ten temat, przemoc domowa wciąż często jest skrywana w czterech ścianach domu. Stanowi to niemały problem dla zbadania rzeczywistego stanu rzeczy. Niewątpliwie przemoc domowa wpływa destrukcyjnie na cały system rodzinny.

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Z raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy Domowej „Niebieska Linia”, placówki Instytutu Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w styczniu 2020r. wynika, że specjaliści dyżurujący na infolinii przeprowadzili 2 042 rozmowy. Zdecydowana większość dzwoniących stanowiły kobiety 77% wszystkich rozmów, nierzadko także mężczyźni korzystali z możliwości uzyskania porady i wsparcia. Numer infolinii wybierali głównie dorośli. W analizowanym okresie odebrano 17 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży, to 0,83% wszystkich rozmów. Zasięg infolinii jest ogólnokrajowy i dzwoniło ze wszystkich regionów Polski. Najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy domowej to 41 % wszystkich rozmów oraz ze świadkami 376 połączeń - 18% wszystkich rozmów. Sporadycznie zdarzały się telefony od osób stosujących przemoc domową, w styczniu było ich tylko 19. Należy zwrócić uwagę, że zgłaszający się rzadko mówili tylko o jednym rodzaju przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszyła w zasadzie każdej z pozostałych form przemocy domowej. Zgłaszało ją w styczniu 610 osób (w tym 6 dzieci). Przemoc fizyczną zgłosiło 348 dzwoniących (w tym 7 dzieci). Odnotowano niemały udział przemocy ekonomicznej i seksualnej. Na podstawie zebranych danych zdecydowana większość przypadków zgłaszanych w Pogotowiu Niebieska Linia osoba krzywdzącą był partner/partnerka (ok. 54 %) oraz nierzadko także rodzice.¹

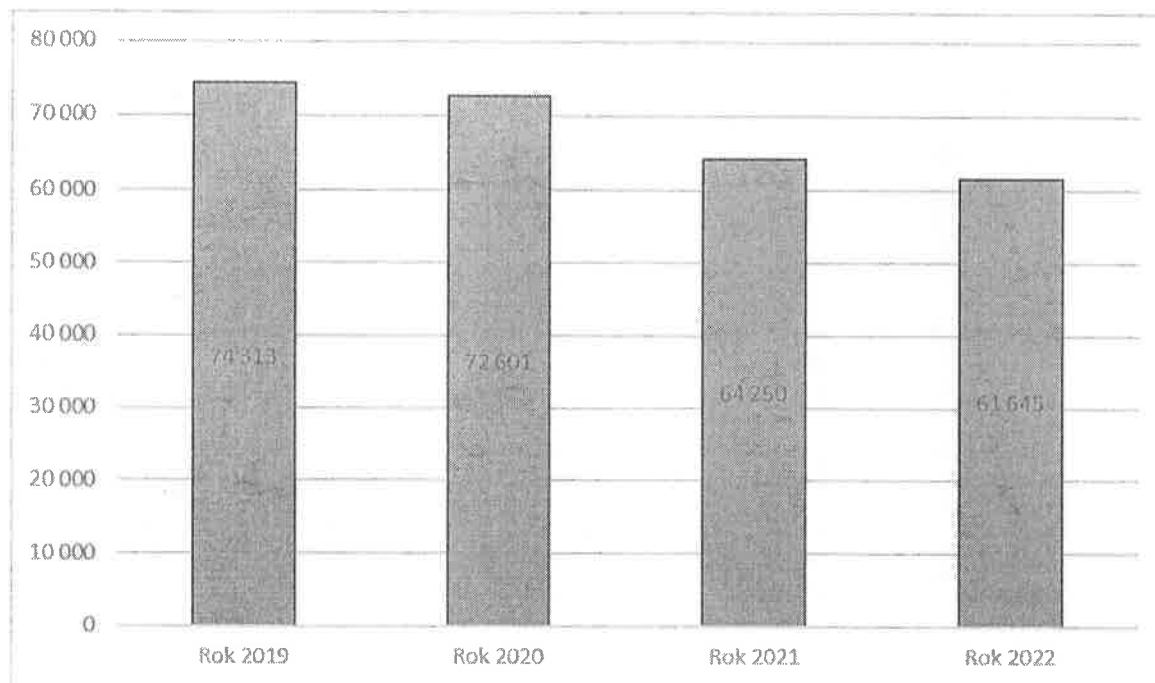
Z analiz danych dotyczących realizacji procedury „Niebieskie Karty” gromadzonych i przetwarzanych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPol) wynika, że w roku 2020 nastąpił spadek liczby wypełnianych formularzy Niebieska Karta- A w odniesieniu zarówno do 2019r., jak i 2018r. W roku 2020 funkcjonariusze wypełnili 72 601 formularzy Niebieska Karta-A co w stosunku do 2019 r. stanowi spadek o 2,30% (ówcześnie wypełniono 74 313 formularzy) natomiast w stosunku do 2018r. spadek ten wynosi 2,25% (wypełniono 73 153 formularze). Tendencja ta utrzymała się zarówno 2021r. jak i w 2022r.²

Wykres 1. Liczba formularzy „Niebieska Karta-A” wypełnionych przez Policję w latach 2019-2022 na terenie kraju

¹ Raport podsumowujący działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” <http://www.niebieskalinia.info/index.php/badania-i-analazy/72-podsumowanie-pracyogolnopolskiego-pogotowia-dla-ofiar-przemocy-w-rodzinie-niebieska-linia>, dostęp na 19.01.2022r.

² Dane Komendy Głównej Policji <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie>, dostęp na 11.01.2024r.

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

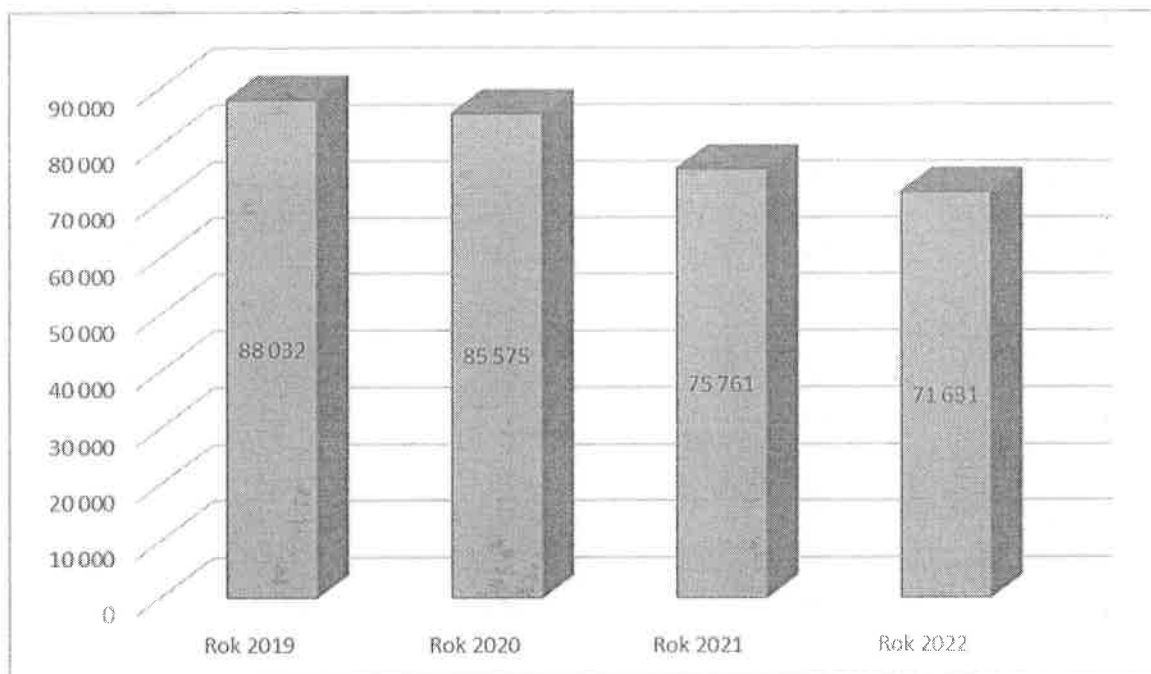
Powyższy wykres obrazuje tendencję spadkową zakładania Niebieskich Kart w Polsce, ale warto pamiętać, że statystyka policyjna to jedynie wierzchołek góry lodowej, jest jeszcze duży procent społeczeństwa, która z obawy, lęku i wstydu boi się interweniować i szukać pomocy. Ta część społeczeństwa nigdy nie zostanie uchwycona w statystykach co nie oznacza, że przemoc domowa tam nie istnieje.

W 2020r. liczba osób doznających przemocy domowej wyniosła 85 575 osób, co w stosunku do 2019 i 2018 roku stanowił spadek, odpowiednio o 2,79% i 2,90%. Tendencje wahań przedstawiono na wykresie nr 2.³

Wykres 2. Liczba osób doznających przemocy domowej w latach 2019-2022 na terenie kraju

³Dane Komendy Głównej Policji <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzynie>, dostęp na 15.01.2024r

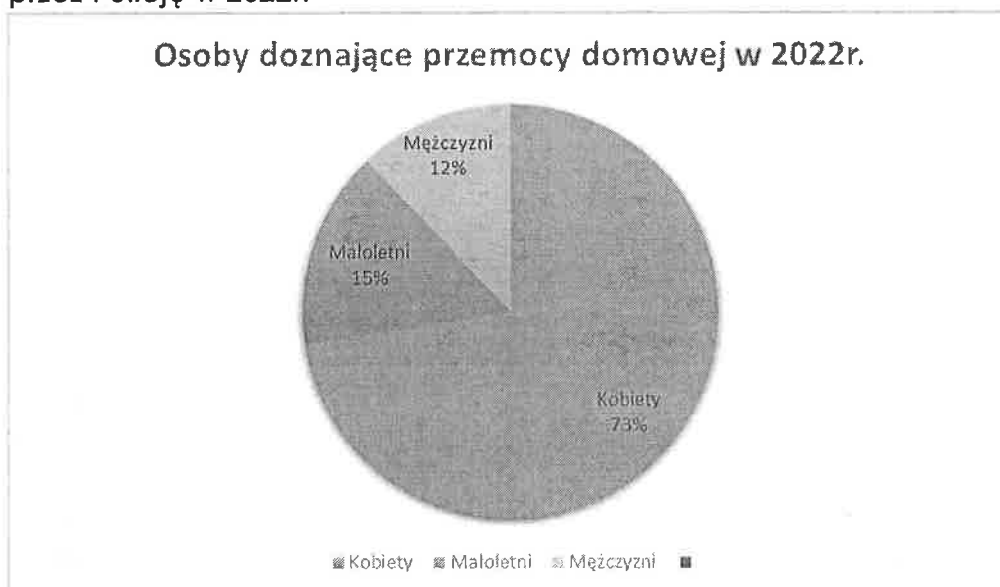
POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

Z zebranych danych odnotowano, że w roku 2022 tak jak w latach poprzednich osobami doznającymi przemocy domowej najczęściej były kobiety - 51 935 osób małoletnich było 10 982, a najmniej mężczyzn - 8 714 .

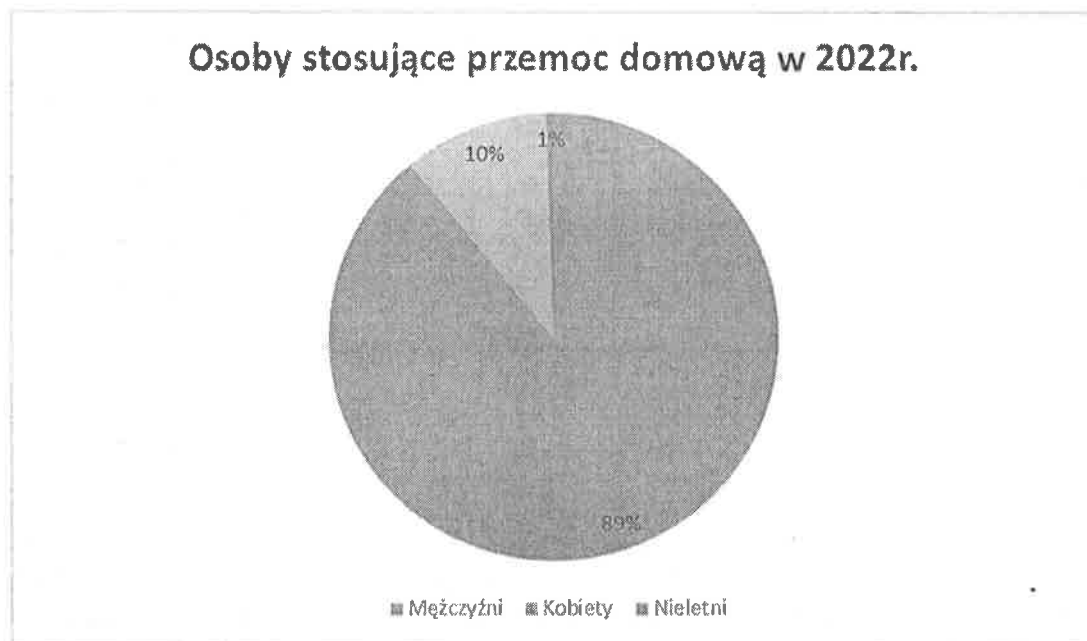
Wykres nr 4. Liczba osób doznających przemocy domowej, przypadki odnotowane przez Policję w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

W 2022r. odnotowano spadek ogólnej liczby osób stosujących przemoc domową. Liczba ta wynosiła 62 244 osób, co w stosunku do 2021r. dało spadek o 2 602 osób, a do 2020r. o 10 984 osób.

Wykres nr 5. Liczba osób stosujących przemoc domową w 2022r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

Z analizy danych statystycznych gromadzonych przez Policję wynika, iż większość osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, działała w 2022r. pod wpływem alkoholu, było ich 31 807 osób. Należy jednak zauważyć, iż w tym obszarze nastąpił spadek w odniesieniu do 2020 r. i 2021r. (odpowiednio o 7 991 osób i 1 815 osoby).

2. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POWIATU PLESZEWSKIEGO

Diagnozę stworzono na podstawie danych z gminnych ośrodków pomocy społecznej - zespołów interdyscyplinarnych powiatu pleszewskiego, gminnych komisji rozwiązywania problemów Alkoholowych, szkół, przedszkoli, Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie, Sądu Rejonowego w Pleszewie oraz Prokuratury Rejonowej w Pleszewie.

Na podstawie danych otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie ustalono, że w związku ze stosowaniem przemocy domowej na terenie powiatu pleszewskiego przeprowadzono następującą liczbę interwencji, których powodem była przemoc domowa:

Tabela nr 1. Liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” wszczętych przez KPP w Pleszewie na terenie powiatu pleszewskiego w latach 2019-2023

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskiej Karty-A” przez KPP w Pleszewie	Lata 2019-2023				
	2019	2020	2021	2022	2023
	161	192	137	92	79

Źródło: Dane przekazane przez KPP w Pleszewie

Należy zauważyć, że zachowanie się osoby stosującej przemoc domową może nie wyczerpywać znamion przestępstwa z art.207 k.k., ale może wyczerpywać jednostkowo znamiona przestępstw określanych w innych artykułach kodeksu karnego. Poniższa tabela przedstawia katalog postępowań przygotowawczych związanych z przemocą domową w latach 2019 -2023 na terenie powiatu pleszewskiego.

Tabela nr 2. Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej na terenie powiatu pleszewskiego w latach 2019 – 2023

Postępowanie na podstawie art. Kodeksu Karnego		Lata 2019- 2023				
		2019	2020	2021	2022	2023
Art. 156 K.K. Ciężki uszczerbek na zdrowiu	Wszczęte	0	1	0	0	0
	Umorzone	0	0	0	0	0
	Sporządzono A.O.	0	1	0	0	0
Art. 157 K.K. Średni i lekki uszczerbek na zdrowiu	Wszczęte	1	1	3	3	0
	Umorzone	1	1	1	1	0
	Sporządzono A.O.	0	0	2	2	0
Art. 190 K.K. Groźba karalna	Wszczęte	5	2	1	3	3
	Umorzone	5	2	1	2	2
	Sporządzono A.O.	0	0	0	1	1
Art. 191 K.K. Zmuszanie do określonego zachowania	Wszczęte	0	0	1	0	1
	Umorzone	0	0	1	0	1
	Sporządzono A.O.	0	0	0	0	0
Art. 197 K.K. Zgwałcenie i wymuszenie	Wszczęte	1	2	0	1	0
	Umorzone	0	1	0	0	0

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

czynności seksualnej	Sporządzono A.O.	1	1	0	1	0
Art. 200 K.K. Seksualne wykorzystanie małoletniego	Wszczęte	1	0	1	2	0
	Umorzone	1	0	1	1	0
	Sporządzono A.O.	0	0	0	1	0
Art. 207 K.K. Znęcanie się	Wszczęte	35	23	21	20	24
	Umorzone	19	8	12	14	16
	Sporządzono A.O.	16	15	9	6	6
Art. 208 K.K. Rozpijanie małoletniego	Wszczęte	0	0	0	0	0
	Umorzone	0	0	0	0	0
	Sporządzono A.O.	0	0	0	0	0
Art. 209 .K. Uporczywe uchylanie się od alimentacji	Wszczęte	150	154	108	113	111
	Umorzone	55	88	62	44	36
	Sporządzono A.O.	95	66	46	51	52
Art. 217 K.K. Nietykalność cielesna	Wszczęte	1	0	0	0	0
	Umorzone	1	0	0	0	0
	Sporządzono A.O.	0	0	0	0	0

Źródło: Dane przekazane przez KPP w Pleszewie

Na podstawie nowych uregulowań Policjanci KPP w Pleszewie od dnia 30 listopada 2020r. do dnia 31 grudnia 2021r. wydało 1 nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Natomiast w latach 2022r.-2023r.KPP w Pleszewie nie wydała nakazów natychmiastowo opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Działania Prokuratury Rejonowej w latach 2019-2023 w oparciu o składane wnioski podejrzenia popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną (Art.207 k.k.) obrazuje poniższa tabela:

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Tabela 3. Działania podejmowane przez Prokuraturę Rejonową w Pleszewie na podstawie Art.207 k.k. w latach 2019-2023

Art.207 kk	Lata 2019-2023				
	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.
Ilość wniosków z podejrzeniem popełnienia przestępstwa skierowanych do Prokuratury Rejonowej w Pleszewie	60	44	43	43	51
Ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia	10	13	1	4	8
Ilość spraw zakończonych umorzeniem postępowania	20	9	15	18	17
Ilość spraw zakończonych w inny sposób	1	22	23	21	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Prokuraturę Rejonową w Pleszewie

W latach 2019-2023 Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu pleszewskiego nie wdrożyły ani jednej procedury „Niebieskiej Karty”.

Z wysłanych 39 zapytań do szkół i przedszkoli powiatu pleszewskiego o wdrożenie „Niebieskiej Karty” w latach 2019-2023 odpowiedziało 28.

Sześć szkół wdrożyło powyższą procedurę, którą przekazano do dalszego rozpatrzenia.

Ponadto na podstawie danych Zespołów Interdyscyplinarnych powiatu pleszewskiego, ustalono, że liczba rodzin, których dotyczy problem przemocy domowej na terenie każdej gminy w latach 2019-2023 kształtował się następująco:

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Tabela nr 3. Liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty w latach 2019-2023 na terenie powiatu pleszewskiego

Gmina \ Rok	2019	2020	2021	2022	2023	Łącznie
Pleszew	53	97	64	38	49	301
Dobrzyca	17	19	10	13	10	69
Czermin	16	16	8	10	9	59
Chocz	9	10	12	7	3	41
Gołuchów	27	24	29	23	25	128
Gizalki	10	10	12	6	5	43
Łączna ilość wdrożonych procedur Niebieskiej Karty	132	176	135	97	101	641

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Na podstawie przekazanych informacji przez Zespoły Interdyscyplinarne powiatu pleszewskiego liczba osób doznających przemocy domowej z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci w latach 2019-2023 przedstawia się następująco:

Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą domową na terenie powiatu pleszewskiego

Osoby dotknięte przemocą domową: Kobieta /Mężczyzna /Dziecko

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	Łącznie
Gmina						
Dobrzyca	17 2 3	18 1 0	2 10 0	13 3 1	8 2 1	81
Gołuchów	29 6 5	14 4 1	14 6 0	15 2 1	14 2 14	127
Pleszew	66 8 1	85 6 0	43 5 1	36 7 35	32 4 50	379
Czermin	14 2 0	15 1 0	6 1 1	7 3 3	7 1 1	62
Gizalki	10 5 7	11 1 0	13 2 0	8 0 7	6 0 8	78
Chocz	10 4 8	11 1 11	14 9 10	8 0 10	4 1 2	103
Łącznie	146 27 24	154 14 12	92 33 12	87 15 57	71 10 76	830

Źródło: Dane przekazane przez gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Wsparcie rodzinom, które dotknięte są szeroko rozumianym kryzysem umożliwi na terenie powiatu pleszewskiego Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Zakres działalności OIK w Pleszewie to udzielanie szybkiej i doraźnej pomocy osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych tj. zagrożenia życia samobójstwem, napaścią, gwałtem, stratą osobistą, śmiercią, żałobą, uzależnieniem, współuzależnieniem oraz przemocą domową. W latach 2019 – 2023 OIK w Pleszewie podjął następującą ilość działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej:

Tabela nr 5. Działania podjęte przez OIK w Pleszewie wobec rodzin dotkniętych przemocą domową w latach 2019-2023

FORMA PODJĘTYCH DZIAŁAŃ		2019rok	2020rok	2021rok	2022rok	2023rok
Pomoc interwenta	<i>Ilość osób</i>	123	29	40	36	63
	<i>Ilość porad</i>	173	236	186	115	190
Liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia lub całodobowych ośrodków interwencyjnych		0	0	0	0	0
Dostępność porady telefonicznej lub liczba porad telefonicznych z zakresu przemocy domowej		Całodobowo 60	Całodobowo 162	Całodobowo 113	Całodobowo 55	Całodobowo 98
Liczba godzin dyżurów psychologa		96	96	96	96	96
Liczba godzin dyżurów prawnika		48	48	48	48	48
Liczba sprawców przemocy objętych programem korekcyjno-edukacyjnym		8	7	8	8	13
Liczba spotkań Powiatowego Zespołu Konsultacyjnego		1	0	0	1	1
Liczba uruchomionych Niebieskich Kart		1	2	2	3	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2023 oraz z 2021r. i 2022-2024

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

W sytuacjach stosowania przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej rodziców wobec dzieci wraz z zaniedbaniem i ogólną niewydolnością wychowawczą rodziców, dzieci i młodzież umieszczana jest w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Pleszewie podejmuje decyzję o odebraniu dzieci z rodziny. W latach 2019- 2021 zapewniono bezpieczeństwo krzywdzonym dzieciom poprzez umieszczanie ich w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 1. Wykaz działań zapewniających bezpieczeństwo krzywdzonym dzieciom Sądu Rejonowego w Pleszewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w latach 2019-2021

Sąd Rejonowy w Pleszewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich	Lata 2019-2021		
	2019r.	2020r.	2021r.
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej	4	1	3
Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo wychowawczej	0	3	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Sąd Rejonowy w Pleszewie.

Rodziny doznające przemocy domowej niejednokrotnie korzystają z pomocy medycznej w przychodniach lekarzy rodzinnych, prywatnych oraz szpitalach w powiecie pleszewskim. Często jednak osoby poszkodowane nie przyznają się do źródła doznanych obrażeń psychicznych jak i fizycznych. W momencie podejrzenia stosowania przemocy domowej przedstawiciele służby zdrowia bardzo rzadko korzystają z ustawowego obowiązku wypełniania „Niebieskiej Karty”. Zarówno prywatne przychodnie jak i Pleszewskie Centrum Medyczne w Pleszewie nie mają obowiązku sprawozdawczego co do powzięcia podejrzenia stosowania przemocy domowej. Pleszewskie Centrum Medyczne ma jednak wypracowane procedury co do takich sytuacji i niejednokrotnie informowane są i wzywane służby ścigania.

Przedstawione dane dotyczące występowania zjawiska przemocy domowej jak i niektórych działań podejmowanych w celu jej ograniczenia nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistej skali tego problemu. Mity i stereotypy kulturowo uwarunkowane, silne i często ponadczasowe przekonania gromadzące wiedzę i sposób rozumienia różnych wydarzeń danej społeczności, niesione przez pokolenia bardzo często zamykają ujawniania przemocy na „zewnątrz” rodziny – „w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać”, „brudy pierze się we własnym domu”, „co to za ptak, co własne gniazdo

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

kala?", „wolność Tomku w swoim domku", "mój dom - moją twierdzą", "bliscy nie krzywdzą", itp. Wiele z nich również, w najlepszej intencji ochrony rodziny, sprzyja niestety przemocy domowej usprawiedliwia ją i postuluje powstrzymywanie się od reakcji osób z zewnątrz co za tym idzie nie odzwierciedla prawdziwej liczby przypadków przemocy domowej. Próba sporządzenia diagnozy podjętej problematyki na terenie powiatu pleszewskiego pozwala jednak na podejmowanie wsparcia i oddziaływań na rodziny dotknięte przemocą domową oraz opracowywanie nowatorskich rozwiązań tego problemu.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Powiatu Pleszewskiego na rok 2024-2030 ma charakter interdyscyplinarny i zakłada, że będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Założenia Programu są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021i jednocześnie skorelowane z lokalnymi potrzebami i dotychczasowymi działaniami.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych powołanych do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy;
- zmiany pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy domowej;
- promowania wartości rodzinnych, w tym poszanowania prawa dzieci i młodzieży do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy domowej;
- szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania;
- edukacji mieszkańców powiatu pleszewskiego na temat zjawiska przemocy domowej;
- promowania alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

V.MIEJSCE I CZAS REALIZACJI

Działania w ramach Programu skierowane są do mieszkańców 6 gmin wchodzących w skład Powiatu Pleszewskiego, tj. Pleszew, Gołuchów, Chocz, Gizałki, Dobrzyca i Czermin.

VI.ADRESACI PROGRAMU

Adresaci programu są określone zgodnie ze wskazaniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Działania skierowane są do ogółu społeczeństwa, do osób uwikłanych w przemoc domową, a także do osób profesjonalnie zajmujących się udzielaniem pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej i osobom stosującym przemoc domową. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej skierowany jest do:

- osób doświadczających przemocy domowej w tym do dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych,
- osób stosujących przemoc domową, osób podejrzanych o stosowanie przemocy i osób nie radzących sobie z napięciem i emocjami,
- świadków przemocy domowej,
- osób, instytucji, podmiotów zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego,
- do ogółu społeczności lokalnej

VII.CELE PROGRAMU

Program ma na celu dążyć do rozwoju profesjonalnego i interdyscyplinarnego systemu skutecznie przeciwdziałającemu przemocy domowej opartego o wyspecjalizowane profesjonalne zasoby ludzkie i instytucjonalne .

**ZMNIEJSZENIE SKALI ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POWIATU
PLESZEWSKIEGO POPRZEZ TWORZENIE JEDNOLITEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ**

CELE OPERACYJNE

NR 1	Zintensyfikowanie działań profilaktycznych diagnostycznych i edukacyjnych z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej
-------------	---

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

NR 2	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej
NR 3	Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową
NR 4	Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

CEL OPERACYJNY	ZADANIA	WSKAŹNIKI
NR 1	Wspieranie szkół i placówek oświatowych działających na terenie powiatu pleszewskiego w działaniach edukacyjnych podwyższających świadomość nt. zjawiska przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba wystanych propozycji przeprowadzenia warsztatów lub pogadań ☐ Liczba uczestników warsztatów lub pogadań ☐ Liczba wydanych ulotek
	Podwyższanie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba umieszczonych artykułów w lokalnej prasie nt. mechanizmów i stereotypów przemocy, interwencji i pomocy wobec osób doznających przemocy domowej, promujących bezpieczne metody wychowawcze bez użycia przemocy itp.
	Podjęcie współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji i informacji na temat zjawiska przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba podjętych inicjatyw (zaproszenia, spotkania itp.) ☐ Liczba przekazanych materiałów informacyjnych do poradni przykościelnych lub wyznaniowych ☐ Liczba przeprowadzonych pogadań w ramach nauk

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030

		przedmałżeńskich
Nr 2.	Tworzenie Punktów Konsultacyjnych dla osób zagrożonych lub doświadczających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ilość utworzonych Punktów w danym roku ☐ Ilość przeprowadzonych porad w tym rodzinnych, psychologicznych i prawnych
	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ilość spotkań z osobami doświadczającymi przemocy domowej w Punktach Konsultacyjnych ☐ Ilość wydanych ulotek ☐ Ilość przekazanych informacji (lokalna prasa, portale internetowe, strony internetowe itp.)
	Realizacja indywidualnych lub grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doświadczających przemocy domowej w zakresie rozwiązań prawnych i psychologicznych dot. reakcji na przemoc	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba osób doświadczających przemocy domowej uczestnicząca w działaniach indywidualnych ☐ Liczba osób doświadczających przemocy domowej uczestnicząca w działaniach grupowych
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty Powiatu Pleszewskiego	☐ Liczba wszczętych procedur przez pedagogów szkolnych, przedstawicieli ochrony zdrowia ,pracowników PCPR w Pleszewie w tym OIK w Pleszewie

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030

<p>Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba przeprowadzonych porad <ul style="list-style-type: none"> -psychologicznych -rodzinnych -prawnych ☐ Liczba prowadzonych grup samopomocowych
<p>Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy domowej miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia, ośrodkach interwencyjnych lub specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba osób umieszczona w wymienionych ośrodkach
<p>Prowadzenie lokalnego telefonu informacyjnego dla osób doznających przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba lokalnych linii telefonicznych ☐ Ilość przeprowadzonych rozmów w danym roku kalendarzowym
<p>Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba dzieci z terenu powiatu pleszewskiego , które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia
<p>Monitoring pomocy udzielanej rodzinom doznającym przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba osób monitorowanych ☐ Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030

Nr 3.	Ewidencjonowanie podmiotów i organizacji pozarządowych, które realizują oddziaływania adresowane do osób stosujących przemoc domową	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Coroczna informacja na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pleszewie informacji o oddziaływaniach wobec osób stosujących przemoc domową ☐ Coroczna informacja na stronie internetowej PCPR w Pleszewie informacji o prowadzeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową
	Przesyłanie informatorów zawierających informacje o podmiotach realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową do Prezesa Sądu Rejonowego w Pleszewie, do Prokuratora Rejonowego w Pleszewie, Komendanta KPP w Pleszewie oraz Komendanta Żandarmerii Wojskowej w Powidzu oraz gminnym ośrodkiem pomocy społecznej wchodzących w obręb powiatu pleszewskiego	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Przekazanie informacji do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego roku o prowadzeniu oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową
	Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową ☐ Liczba porad rodzinnych, psychologicznych lub prawnych
	Opracowanie i realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba opracowanych programów ☐ Liczba edycji w danym roku kalendarzowym

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

<p>Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno -edukacyjnych w powiecie pleszewskim poprzez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ilość całorocznych edycji programu w powiecie pleszewskim ☐ Ilość osób, które przystąpiły do udziału w programie ☐ Ilość osób która ukończyła program
<p>Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ilość wydanych zaświadczeń dla osób, które zostały skierowane przez zespoły interdyscyplinarne do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową ☐ Ilość osób, które przystąpiły do udziału w programie ☐ Ilość osób która ukończyła program
<p>Badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych przez monitorowanie zachowań osób które ukończyły program przez okres 3 lat</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba osób , które po ukończeniu powróciły do zachowań polegającym na stosowaniu przemocy domowej
<p>Prowadzenie programów psychologiczno –terapeutycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba podmiotów realizujących programy w powiecie pleszewskim
<p>Opracowanie i realizacja programów wspierających lub/i edukacyjnych dla osób , które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Liczba chętnych osób do udziału w programie po zakończeniu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2024-2030**

Nr 4.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu pleszewskiego	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Liczba diagnoz szkoleniowych z poszczególnych instytucji ▣ Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej
	Prowadzenie wsparcia dla osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy domowej oraz z osobami stosującymi przemoc domową w formie coachingu, poradnictwa psychologicznego, superwizji, doradztwa , grup wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Liczba osób uczestnicząca w różnych formach wsparcia W tym poradnictwo telefoniczne • Liczba spotkań grup wsparcia Liczba • przeprowadzonych spotkań superwizyjnych

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Głównym realizatorem i koordynatorem działań niniejszego programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie wraz z wchodzącym w jego struktury Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Pleszewie. Ponadto realizatorami założonych działań są:

- Centrum Usług Społecznych w Pleszewie i Zespół Interdyscyplinarny w Pleszewie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie i Zespół Interdyscyplinarny w Gołuchowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gizałkach i Zespół Interdyscyplinarny w Gizałkach
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie i Zespół Interdyscyplinarny w Czerminie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzycy i Zespół Interdyscyplinarny w Dobrzycy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczcu i Zespół Interdyscyplinarny w Choczcu
- Sąd Rejonowy w Pleszewie
- Prokuratura Rejonowa w Pleszewie
- Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie
- placówki oświatowe z powiatu pleszewskiego
- placówki służby zdrowia z powiatu pleszewskiego
- organizacje pozarządowe
- lokalne media

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja działań Programu finansowana będzie :

- a) ze środków własnych Powiatu Pleszewskiego
- b) ze środków samorządów gminnych
- c) z dotacji celowych budżetu państwa
- d) ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł,
w szczególności programów unijnych, konkursów itp.

X. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dyrektor PCPR w Pleszewie w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu Pleszewskiego sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również informacje z realizacji Programu.

XI. PODSUMOWANIE

Przemoc domowa dotyczy znaczącej części populacji. Z uwagi na jej negatywne konsekwencje zarówno dla samej jednostki jak i społeczeństwa, należy stale poszukiwać odpowiednich sposobów skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową jak i odpowiedniego oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową oraz pracy z osobą stosującą przemoc domową. W poszukiwaniu skutecznych form przeciwdziałania przemocy domowej i pomagania rodzinom angażuje się coraz więcej profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie między innymi dlatego, że rodzina powinna być skutecznie chroniona przed ingerencjami zewnętrznymi. Jednak w sytuacji, kiedy członkowie rodziny nie są w stanie sami poradzić sobie z występującym problemem, należy zaoferować im złożony system wsparcia i pomocy.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej nadaje wszystkim obywatelom szereg wolności, praw i obowiązków. Zgodnie z art. 40 Konstytucji *nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.* Zgodnie z art. 41 *każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.* Zgodnie z art. 71 ust. 1 *państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.*

Zgodnie z art. 72 ust. 1 *Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.* Uwzględniając powyższe, należy dążyć do szczególnych starań, by osoba, której wolności i prawa są ograniczone, miała możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy, której celem będzie rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zrozumienia złożoności zjawisk życia rodzinnego, jak i szczególnej troski oraz uważności w trakcie interwencji. Ponadto by skutecznie i szybko zapewnić pomoc ofiarom przemocy domowej należy wypracować wysoką jakość współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Taka zdolność do stworzenia lokalnej koalicji jest pierwszym krokiem w drodze ku profesjonalnej ochronie osób doświadczających przemocy domowej i przeciwdziałaniu ogólnemu zjawisku jakim jest przemoc domowa.

XII. WYKAZ INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE POWIATU PLESZEWSKIEGO

1. Prokuratura Rejonowa w Pleszewie

Plac Kościelny 1, 63-300 Pleszew

tel. (62) 508-14-77, Fax: 62 508 14 88

e-mail: biuro.podawcze.prple@prokuratura.gov.pl

2. Sąd Rejonowy w Pleszewie

ul. Malińska 21, 63-300 Pleszew,

Tel. +48 62 74 20 698, 62 59 44 550

e-mail: administracja@pleszew.sr.gov.pl

3. Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie

ul. Kochanowskiego 6, 63-300 Pleszew

tel. 47 775 82 00,

e-mail: dyzurny.pleszew@po.policja.gov.pl

tel.sekretariat Komendanta Powiatowego Policji w Pleszewie 47 77 58 210

4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie

ul. Kazimierza Wielkiego 7a, 63-300 Pleszew, tel./fax .(62) 74 21 161 ,

e-mail: pcpr.pleszew@op.pl

5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie

ul. Wyspiańskiego 6, 63- 300 Pleszew

tel. 668-473-977 , e-mail: oik_pleszew@op.pl

6. Centrum Usług Społecznych w Pleszewie

ul. Słowackiego 19a, 63- 300 Pleszew

tel. (62) 580 12 05 fax.(062) 742 27 38 ,

e-mail : sekretariat@cuspleszew.pl

7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

w Dobrzycy i Zespół Interdyscyplinarny w Dobrzycy

ul. Rynek 15, 63-330 Dobrzyca,

tel. (62) 741 30 13 , fax. (62) 7413 013,

e-mail: gopsbiuro@ugdobrzyca.pl ,

gops@ugdobrzyca.pl

8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocz

i Zespół Interdyscyplinarny w Chocz

ul. Żeromskiego 2, 63-313 Chocz,

tel./fax (62) 74 15 656,

email: gopschocz@post.pl

9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie

i Zespół Interdyscyplinarny w Gołuchowie

ul. Lipowa 1, 63-322 Gołuchów,

tel. (62) 76 15 084

e-mail: gops@goluchow.pl

**10. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gizatkach
i Zespół Interdyscyplinarny w Gizatkach**

ul. Kaliska 23, 63-308 Gizatki,

tel./fax. (62) 74 11 472, centrala Urzędu Gminy : 62 74 11 517

e-mail: gopsgizalki@post.pl

**11. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie
i Zespół Interdyscyplinarny w Czerminie**

63-304 Czermin 47,

tel. (62) 74 16 031 wewn. 32, fax (62) 74 17 324,

e-mail: gopsczermin@post.pl

12. Poradnia Psychologiczna-Pedagogiczna w Pleszewie

ul. Słowackiego 14, (biurowiec SPOMASZ-u),

63-300 Pleszew

tel./fax 62 7421 655, tel. 62 7427-965, 692 958 010

e-mail: sekretariat@poradnia-pleszew.org.pl

dyrektor@poradnia-pleszew.org.pl

13. Zespół Szkół Usługowo -Gospodarczych w Pleszewie

ul. Poznańska 36, 63-300 Pleszew,

tel. (62) 508-11-55, tel. kom 728 912 215

fax. (62) 508-11-55,

e-mail: sekretariat@zsug.pl

14. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie

Marszew 22, 63-300 Pleszew,

Tel. (62) 7421 361 ,

e-mail: dyrekcja@marszew.pl , szkola@marszew.pl

15. Zespół Szkół Technicznych

ul. Zielona 3, 63-300 Pleszew,

Tel. (62) 7421 165,

e-mail: sekretariat@zsz-pleszew.pl

16. Liceum Ogólnokształcące im. Św. Staszica w Pleszewie

ul. Poznańska 38,

63-300 Pleszew, woj. Wielkopolskie

tel.: (62) 508 00 44

e-mail: lopleszew@lopleszew.pl

17. Pleszewskie Centrum Medyczne

ul. Poznańska 125A

63-300 Pleszew

tel. 62 74 20 700,

e-mail: sekretariat@szpitalpleszew.pl